

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı

**BİLGİ EDİNME HAKKININ KULLANILMASI BAKIMINDAN 2019 YILINA
İLİŞKİN DEĞERLENDİRME**

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 30 uncu maddesi uyarınca kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bilgi edinme hakkının kullanımına ilişkin verileri içeren 2019 yılı raporlarını Şubat ayı sonuna kadar Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna göndermişlerdir.

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu, aynı maddenin “Kurul, hazırlayacağı genel raporu, söz konusu kurum ve kuruluşların raporları ile birlikte her yıl Nisan ayının sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderir.” hükmü doğrultusunda hazırladığı 2019 yılı Bilgi Edinme Genel Raporu’nu, 29.04.2020 tarih ve E.473/11404 sayılı yazısıyla Başkanlığımıza sunmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca kamuoyunun bilgisine sunulan 2019 yılı Genel Raporu TBMM internet sayfasında yayımlanmıştır.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu’nun kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarına 2019 yılı içerisinde toplam **1.435.025** bilgi edinme başvurusu yapılmıştır.

Bu başvurulardan **1.235.914** adedi olumlu cevaplanmıştır. Böylece kamu kurum ve kuruluşlarınca toplam başvuruların yaklaşık **%86,1’ine** olumlu cevap verildiği görülmektedir.

Toplam başvurulardan **96.575’ine** kısmen olumlu, kısmen de olumsuz cevap verilmiştir. Bu sayının toplam başvurulara oranı ise yaklaşık **% 6,7’dir**.

Toplam başvurulardan **92.417** adedi reddedilmiştir. Böylece toplam başvuruların yaklaşık **% 6,5’ine** olumsuz cevap verilmiştir.

Toplam başvurular içerisinde gizli ya da sır niteliğindeki bilgiler çıkarılarak bilgi ve belgeye erişim sağlanan başvuruların adedi **10.119** olup, bu başvuruların toplam başvuru sayısına oranı yaklaşık **%0,7’dir**.

Başvurusu reddedilenlerden yargıya itiraz edenlerin sayısı ise **796** olmuştur.

Kamu kurum ve kuruluşlarına 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında 2019 yılında yapılan başvurular, 2018 yılına göre azalma eğilimi göstermiştir. Bu kapsamda, 2019 yılındaki toplam başvuru sayısı (**1.435.025**), 2018 yılına göre (**1.733.779**) yaklaşık **% 17,23** oranında azalmıştır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı

Yine 2019 yılında kamu kurum ve kuruluşlarının bilgi edinme taleplerini karşılama oranının 2018 yılına benzer şekilde yüksek bir seyir izlediği ve başvuruların % 86,1 gibi yüksek bir oranda olumlu cevaplandığı görülmektedir. (Bu oran 2004 yılında % 87,9, 2005 yılında % 86,5, 2006 yılında % 86,4, 2007 yılında % 79,9, 2008 yılında % 86,2, 2009 yılında % 86,8, 2010 yılında % 81,2, 2011 yılında % 87,5, 2012 yılında % 92, 2013 yılında % 90, 2014 yılında % 95, 2015 yılında % 85,6, 2016 yılında % 84,2, 2017 yılında % 80,7 ve 2018 yılında % 82 olarak gerçekleşmiştir.) Reddedilen veya başka bir deyişle olumsuz cevap verilen başvurular ise %6,7 gibi düşük bir seviyede seyretmiştir. (Bu oran 2004 yılında % 5,1, 2005 yılında % 8,6, 2006 yılında % 8, 2007 yılında % 7,4, 2008 yılında % 7,4, 2009 yılında % 7,5, 2010 yılında % 6,6, 2011 yılında % 6, 2012 yılında % 4, 2013 yılında %3, 2014 yılında % 3, 2015 yılında % 7, 2016 yılında % 7,2, 2017 yılında % 6,4 ve 2018 yılında % 8'dir.) Dolayısıyla reddedilen başvuruların toplam başvurulara göre oranının oldukça düşük olduğu görülmektedir.

BİLGİ EDİNME DEĞERLENDİRME KURULU'NA BAŞVURU SAHİPLERİNCE YAPILAN İTİRAZLAR İLE KURUM VE KURULUŞLARIN GÖRÜŞ TALEPLERİ

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu üyeleri 12 Kasım 2019 tarihli ve 30946 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 11 Kasım 2019 tarihli atama kararı ile seçilmiş ve ilk toplantısını 27 Kasım 2019 tarihi itibarıyla gerçekleştirmiştir. Kurul 2019 yılında 5 toplantı yapmıştır.

2019 yılı içerisinde Kurul'a 1.033 itiraz başvurusu yapılmıştır. Bu itirazlardan 22'si "KABUL" edilerek, kurum ve kuruluşlarca verilen cevaplar yerinde görülmemiştir. Yine itirazlardan 13'ü "USULDEN KABUL" edilerek, kurum ve kuruluşların 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde cevap vermeleri sağlanmıştır. 7 itiraz başvurusu "KISMEN KABUL" edilerek, kurum ve kuruluşların başvuru sahibine verdikleri olumsuz cevapların bir kısmı yerinde görülmemiş, diğer kısmı ise mevzuata uygun olarak değerlendirilmiştir. Yine 110 itiraz başvurusu hakkında kurum ve kuruluşların cevapları yerinde görüldüğünden "RET" kararı verilmiştir. 13 başvuru hakkında ise itiraz usule uygun olarak yapılmadığı için "USULDEN RET" kararı verilmiştir. Yine 47 itiraz başvurusu için eksik evrakın tamamlanması amacıyla ara karar verilmiş olup bunlar hakkında 2019 yılı içerisinde nihai karar verilmemiştir.

Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna 2019 yılında yapılan itiraz başvurularının sayısı 1.033 (2018 yılında 1.159) iken, aynı yıl idari yargıya yapılan başvuru sayısı 796 (2018 yılında 783) olmuştur.